

Wymagania dotyczące standardu oraz cen rynkowych

Niniejszy dokument opracowano na podstawie postanowień rozdziału 6.2 pkt 7 *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*.

Dokument ten określa:

- wysokość stawek dla wydatków związanych z zatrudnieniem personelu projektu oraz wymogi w zakresie kwalifikacji,
- stawki maksymalne dotyczące zakupu towarów i usług w projektach,
- typowe stawki i długość szkoleń,
- standard w zakresie realizacji poszczególnych form wsparcia.

Wymagania dotyczące standardu oraz cen rynkowych stanowiąc będą element oceny wniosku oraz będą obowiązywały beneficjenta na etapie realizacji i rozliczania projektu.

Personel projektu

W przypadku zatrudnienia personelu projektu wskazane poniżej stawki należy traktować jako typowe stawki, w przypadku epizodycznego zatrudnienia rozliczanego w godzinach. Dopuszczalne jest aby w projektach, w sytuacjach indywidualnych, stawki wynagrodzeń były wyższe niż wskazane poniżej pod warunkiem należytego uzasadnienia. Przy zatrudnieniu pracownika na stałe (np. ½ etatu w okresie roku) stawka wynagrodzenia nie powinna wynikać z prostego przemnożenia liczby przepracowanych godzin i stawki ponieważ prowadzić to będzie do nieuzasadnionego zawyżenia poziomu wynagrodzeń.

Poz.	Nazwa	Wymagania	Stawka	Jednostka miary
1	Trener	<ul style="list-style-type: none"> – trener posiada wykształcenie wyższe/zawodowe lub certyfikaty/zaświadczenia/inne umożliwiające przeprowadzenie danego wsparcia, – trener posiada doświadczenie umożliwiające przeprowadzenie danego wsparcia, przy czym minimalne doświadczenie zawodowe w danej dziedzinie nie powinno być krótsze niż 2 lata.	120 zł	godzina dydaktyczna tj. 45 minut zegarowych
2	Doradca zawodowy	<ul style="list-style-type: none"> – wykształcenie wyższe psychologiczne, w kierunku psychologii doradztwa zawodowego albo podobne albo ukończone odpowiednie studia podyplomowe, – co najmniej roczne doświadczenie zawodowe w pracy z osobami bezrobotnymi/biernymi zawodowo/poszukującymi pracy.	100 zł	godzina zegarowa
3	Psycholog	<ul style="list-style-type: none"> – wykształcenie wyższe kierunkowe, – co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe w pracy z osobami bezrobotnymi/biernymi	100 zł	godzina zegarowa

		zawodowo/poszukującymi pracy.		
4	Pośrednik pracy	<ul style="list-style-type: none"> – wykształcenie wyższe, – co najmniej roczne doświadczenie zawodowe w pracy z osobami bezrobotnymi/biernymi zawodowo/poszukującymi pracy. 	80 zł	godzina zegarowa

Zakup towarów i usług

W przypadku zakupu towarów lub usług podane poniżej stawki należy traktować jako maksymalne. W przypadku, gdy w projekcie zostanie podana stawka przekraczająca cenę maksymalną wydatek może zostać uznany za niekwalifikowalny.

Poz.	Nazwa	Warunek kwalifikowalności	Stawka	Jednostka miary
1	Lunch / obiad / kolacja	<ul style="list-style-type: none"> – obejmuje dwa dana (zupa i drugie danie) oraz napój, przy czym istnieje możliwość szerszego zakresu usługi, o ile mieści się w określonej cenie rynkowej, – w przypadku lunch/obiadu wydatek kwalifikowalny o ile wsparcie dla tej samej grupy osób w danym dniu trwa co najmniej 6 godzin lekcyjnych (tj. 6 x 45 minut), – w przypadku kolacji wydatek kwalifikowalny o ile finansowana jest usługa noclegowa. <p><i>cena rynkowa powinna być uzależniona od rodzaju oferowanej usługi i jest niższa, jeśli finansowany jest mniejszy zakres usługi (np. obiad składający się tylko z drugiego dania i napoju)</i></p>	35 zł	osobodzień
2	Przerwa kawowa	<ul style="list-style-type: none"> – forma wsparcia w ramach której ma być świadczona przerwa kawowa dla tej samej grupy osób w danym dniu trwa co najmniej 4 godziny lekcyjne, – obejmuje kawę, herbatę, wodę, mleko, cukier, cytrynę, drobne słone lub słodkie przekąski typu paluszki lub kruche ciastka lub owoce, przy czym istnieje możliwość szerszego zakresu usługi, o ile mieści się w określonej cenie rynkowej. <p><i>cena rynkowa powinna być uzależniona od rodzaju oferowanej usługi i jest niższa, jeśli finansowany jest mniejszy zakres usługi (np. kawa, herbata, woda, mleko, cukier, cytryna bez drobnych słonych lub słodkich przekąsek)</i></p>	15 zł	osobodzień
3	Wynajem sali szkoleniowej / komputerowej	<ul style="list-style-type: none"> – zapewnienie odpowiednich warunków socjalnych oraz bhp, w tym uwzględniających niwelowanie barier architektonicznych w związku z udziałem w projekcie osób niepełnosprawnych. 	600 zł	dzień (co najmniej 8 godzin zegarowych)
4	Nocleg w kraju w pokoju 2-osobowym o standardzie 3★	<ul style="list-style-type: none"> – możliwość zagwarantowania noclegu dotyczy uczestników, którzy posiadają miejsce zamieszkania w miejscowości innej niż ta miejscowość, w której 	360 zł	nocleg 2 osób
5	Nocleg w kraju w pokoju 2-osobowym		260 zł	nocleg 2 osób

	o standardzie poniżej 3 ★			
6	Nocleg w kraju w pokoju jednoosobowym o standardzie 3 ★	<ul style="list-style-type: none"> – wydatek kwalifikowalny, o ile wsparcie (np. szkolenie, spotkanie) dla tej samej grupy osób trwa co najmniej dwa dni, – w przypadku wsparcia trwającego nie dłużej niż jeden dzień wydatek kwalifikowalny w sytuacji, gdy miejsce prowadzenia szkolenia/spotkania jest oddalone od miejsca zamieszkania osoby w nim uczestniczącej o więcej niż 50 km (drogą publiczną, a nie w linii prostej), a jednocześnie wsparcie zaczyna się przed godziną 9.00 lub kończy po godzinie 17.00, chyba że nie ma dostępnego dojazdu publicznymi środkami transportu, – obejmuje nocleg w miejscu noclegowym o standardzie maksymalnie hotelu 3 ★ wraz ze śniadaniem, przy czym istnieje możliwość szerszego zakresu usługi, o ile mieści się w określonej cenie rynkowej i jest to uzasadnione celami projektu, – obejmuje nocleg, co do zasady w pokojach 2-osobowych (nocleg w pokojach 1-osobowych jest kwalifikowalny tylko w uzasadnionych przypadkach) <p><i>cena rynkowa powinna być uzależniona od rodzaju oferowanej usługi i jest niższa, jeśli finansowany jest mniejszy zakres usługi (np. nocleg w pokoju 3-osobowym)</i></p>	250 zł	nocleg
7	Nocleg w kraju w pokoju jednoosobowym o standardzie poniżej 3 ★	<ul style="list-style-type: none"> – wydatek kwalifikowalny w związku z uzasadnionymi potrzebami grupy docelowej (np. koszty dojazdów dla osób niepełnosprawnych, bezrobotnych), – wydatek kwalifikowalny do wysokości opłat za środki transportu publicznego szynowego lub kołowego zgodnie z cennikiem biletów II klasy obowiązującym na danym obszarze, także w przypadku korzystania ze środków transportu prywatnego (w szczególności samochodem lub taksówką) jako refundacja wydatku faktycznie poniesionego do ww. wysokości. 	120 zł	nocleg
8	Laptop	Nie dotyczy.	2 600 zł	sztuka
9	Komputer stacjonarny	Nie dotyczy.	3 100 zł	sztuka
10	Projektor	Nie dotyczy.	4 400 zł	sztuka
11	Zwrot kosztów dojazdu	<ul style="list-style-type: none"> – wydatek kwalifikowalny w związku z uzasadnionymi potrzebami grupy docelowej (np. koszty dojazdów dla osób niepełnosprawnych, bezrobotnych), – wydatek kwalifikowalny do wysokości opłat za środki transportu publicznego szynowego lub kołowego zgodnie z cennikiem biletów II klasy obowiązującym na danym obszarze, także w przypadku korzystania ze środków transportu prywatnego (w szczególności samochodem lub taksówką) jako refundacja wydatku faktycznie poniesionego do ww. wysokości. 	cena uzależniona od cenników operatorów komunikacji publicznej; w przypadku staży należy brać pod uwagę również pozycję 15 niniejszego zestawienia.	
12	Stypendium szkoleniowe	– szkolenia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy są rodzajem aktywizacji zawodowej; prowadzonej w formie kursu obejmującego przeciętnie nie mniej niż 25 godzin zegarowych w tygodniu, chyba że przepisy odrębne przewidują niższy wymiar szkolenia.	miesięcznie 120% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust.1 pkt 1, jeżeli miesięczny wymiar godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin w przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin	

		<ul style="list-style-type: none"> – podstawą do wypłacenia stypendium jest obecność na zajęciach. – zapewnienie odpowiednich warunków socjalnych oraz bhp w tym uwzględnienie przy organizacji wsparcia barier architektonicznych w związku z udziałem w projekcie osób niepełnosprawnych tak, by umożliwić im udział w projekcie. 	<p>szkolenia wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie, z tym że stypendium nie może być niższe niż 20% zasiłku o którym mowa w art.72 ust.1 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.</p>
13	Stypendium stażowe	<ul style="list-style-type: none"> – osoba odbywająca staż/praktykę zawodową powinna wykonywać powierzone jej czynności lub zadania w wymiarze nieprzekraczającym 40 godzin tygodniowo i 8 godzin dziennie. W przypadku osób niepełnosprawnych 35 godzin tygodniowo i 7 godzin dziennie. 	<p>miesięcznie nie więcej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę naliczane proporcjonalnie do liczby godzin stażu zrealizowanych przez stażystę</p>
14	Wynagrodzenie opiekuna stażysty	<ul style="list-style-type: none"> – refundacja podmiotowi przyjmującemu na staż wynagrodzenia opiekuna stażysty w zakresie odpowiadającym częściowemu lub całkowitemu zwolnieniu go od świadczenia pracy na rzecz realizacji zadań związanych z opieką nad grupą stażystów (do 3 osób); lub - refundacja podmiotowi przyjmującemu na staż dodatku do wynagrodzenia opiekuna stażysty, w sytuacji, gdy nie został zwolniony od świadczenia pracy. 	<p>-w wysokości obliczonej jak za urlop wypoczynkowy, ale nie więcej niż 5 000 zł brutto. Wysokość wynagrodzenia nalicza się proporcjonalnie do liczby godzin stażu zrealizowanych przez stażystów</p> <p>- w wysokości nieprzekraczającej 10% jego zasadniczego wynagrodzenia wraz ze wszystkimi składnikami wynagrodzenia wynikającego ze zwiększonego zakresu zadań (opieka nad grupą stażystów - do 3 osób), ale nie więcej niż 500 zł brutto. Wysokość wynagrodzenia nalicza się proporcjonalnie do liczby godzin stażu zrealizowanych przez stażystów).</p>
15	Koszty związane z odbywaniem stażu	<ul style="list-style-type: none"> – koszty dojazdu, koszty wyposażenia stanowiska pracy, koszty eksploatacji materiałów i narzędzi, szkolenia BHP stażysty 	<p>w wysokości nieprzekraczającej 5 000 zł brutto na stażystę</p>
16	Dodatek relokacyjny	<ul style="list-style-type: none"> – przyznawane w związku z podjęciem przez uczestnika projektu poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli: <ul style="list-style-type: none"> o z tytułu ich wykonania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał 	<p>nie wyższe niż 200% przeciętnego wynagrodzenia za pracę w gospodarce narodowej obowiązującego w dniu przyznania dodatku, przy czym możliwa jest wypłata dodatku relokacyjnego w transzach, w zależności od okresu trwania stosunku pracy lub stosunku cywilnoprawnego uczestnika projektu, bądź też od okresu prowadzenia działalności gospodarczej przez</p>

		<ul style="list-style-type: none"> o ubezpieczeniom społecznym; o odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, do której uczestnik projektu zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 50 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie; o będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową przez okres co najmniej 6 miesięcy od dnia powstania stosunku pracy lub stosunku cywilnoprawnego lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia uzyskania wpisu do CEIDG. 	uczestnika projektu.
17	Badania lekarskie standardowe	–	100 zł w przypadku staży należy brać pod uwagę również pozycję 15 niniejszego zestawienia.
18	Badania lekarskie specjalistyczne	–	200 zł w przypadku staży należy brać pod uwagę również pozycję 15 niniejszego zestawienia.
19	Wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy	<ul style="list-style-type: none"> – Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy może być realizowana wyłącznie w połączeniu z subsydiowanym zatrudnieniem – Realizacja tego instrumentu musi być zgodna z rozporządzeniami: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie udzielenia pomocy publicznej oraz pomocy de minimis w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 z dnia 2 lipca 2015 r. ✓ Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie dokonywania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej z dnia 24 czerwca 2014 r. 	do 600% przeciętnego wynagrodzenia (rozumianego jako przeciętne wynagrodzenie w poprzednim kwartale, od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski", na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych).

Szkolenia

Każde szkolenie zrealizowane w ramach PO WER musi prowadzić do **uzyskania kwalifikacji¹ lub nabycia kompetencji² potwierdzonych odpowiednim dokumentem**. Po zakończeniu realizacji szkolenia **należy dokonać walidacji³** przyswojonej wiedzy lub uzyskanych kwalifikacji czy kompetencji⁴.

Podkreślić należy, że samo wydanie zaświadczenia/certyfikatu nie jest jednoznaczne z uzyskaniem kwalifikacji. Aby uczestnik uzyskał kwalifikacje, to czego nauczył się, musi zostać zwalidowane np. egzaminem potwierdzającym zdobyte kwalifikacje. Efekty uczenia się oraz potwierdzenie kwalifikacji muszą zostać przeprowadzone przez uprawnioną do tego instytucję.

W związku z powyższym, nie wszystkie szkolenia będą prowadzić do uzyskania kwalifikacji, lecz mogą prowadzić do nabycia kompetencji, pod warunkiem zrealizowania wszystkich etapów nabycia kompetencji, określonych w *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*, tj.:

- 1) Etap I – *Zakres* – w ramach wniosku o dofinansowanie należy zdefiniować grupy docelowe do objęcia wsparciem oraz wybrać obszar interwencji EFS, który będzie poddany ocenie (np. szkolenia czy staże);
- 2) Etap II – *Wzorzec* – w ramach wniosku o dofinansowanie należy zdefiniować standard wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań projektowych;
- 3) Etap III – *Ocena* – po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie należy przeprowadzić weryfikację efektów uczenia się na podstawie opracowanych kryteriów oceny (np. egzamin zewnętrzny, test, rozmowa oceniająca);
- 4) Etap IV – *Porównanie* – po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie należy porównać uzyskane wyniki etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się).

Realizacja szkolenia zgodnie z powyższymi etapami będzie prowadziła do potwierdzenia kompetencji przez uczestników oraz pozwoli na spełnienie wymogów określonych w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*.

Usługi szkoleniowe muszą być realizowane przez instytucje posiadające wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych prowadzonego przez Wojewódzki Urząd Pracy właściwy ze względu na siedzibę instytucji szkoleniowej.

Dodatkowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego zostały opracowane w materiale Instytutu Badań Edukacyjnych przekazanym pismem IZ PO WER z dnia 13 sierpnia 2015r. znak: DZF.VI.8460.13.IS.1 (załącznik nr 13 do Regulaminu konkursu).

---

¹ **Kwalifikacje** - formalny wynik oceny i walidacji, uzyskany w momencie potwierdzenia przez właściwy organ, że dana osoba osiągnęła efekty uczenia się spełniające określone standardy.

² **Kompetencje** - wyodrębniony zestaw efektów uczenia się / kształcenia. Opis kompetencji zawiera jasno określone warunki, które powinien spełniać uczestnik projektu ubiegający się o nabycie kompetencji, tj. wyczerpującą informację o efektach uczenia się dla danej kompetencji oraz kryteria i metody ich weryfikacji.

³ **Walidacja** – wieloetapowy proces sprawdzania, czy – niezależnie od sposobu uczenia się – kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Walidacja prowadzi do certyfikacji. Walidacja obejmuje nie tylko ocenę kompetencji (osiągniętych efektów uczenia się), lecz także sprawdzenie ich zgodności z wymaganiami dla danej kwalifikacji.

⁴ W oparciu m.in. o powyższe zasady realizacji szkoleń weryfikowane będzie kryterium dostępu nr 8 opisane w Regulaminie konkursu w pkt. 5.2.6.

W przypadku szkoleń wskazane poniżej standardy należy traktować jako typowe.

Poz.	Nazwa szkolenia	Typowa długość trwania szkolenia	Proponowana stawka za szkolenie dla 1 osoby
1	Brukarz	130 godzin	1 900 zł
2	Fryzjer	150 godzin	2 000 zł
3	Kierowca wózka jezdniowego	60 godzin	600 zł
4	Księgowość	100 godzin	1 300 zł
5	Kucharz	140 godzin	1 700 zł
6	Kwalifikacja wstępna	280 godzin	5 100 zł
7	Kwalifikacja wstępna przyśpieszona	140 godzin	3 000 zł
8	Kwalifikacja wstępna uzupełniająca	70 godzin	1 700 zł
9	Kwalifikacja wstępna uzupełniająca przyśpieszona	35 godzin	1 000 zł
10	Magazynier	120 godzin	1 400 zł
11	Obsługa kasy fiskalnej	25 godzin	400 zł
12	Obsługa komputerowego programu biurowego (np. MS Excel, Open Office Calc, MS Word)	30 godzin	700 zł
13	Ochrona osób i mienia	220 godzin	1 700 zł
14	Operator koparko-ładowarki	170 godzin	2 000 zł
15	Opiekun osoby starszej, niepełnosprawnej lub zależnej	100 godzin	1 400 zł
16	Podstawy obsługi komputera	50 godzin	700 zł
17	Prawo jazdy kat. B	60 godzin	1 300 zł
18	Prawo jazdy kat. B + E	35 godzin	1 000 zł
19	Prawo jazdy kat. C	50 godzin	1 900 zł
20	Prawo jazdy kat. B + E	45 godzin	1 800 zł
21	Prawo jazdy kat. D na bazie kat. B	80 godzin	3 300 zł
22	Prawo jazdy kat. D na bazie kat. C	60 godzin	2 900 zł
23	Przedstawiciel handlowy	90 godzin	1 600 zł
24	Prowadzenie działalności gospodarczej	50 godzin	700 zł
25	Spawanie elektryczne elektrodą otuloną	160 godzin	1 800 zł
26	Spawanie elektryczne w osłonie gazów obojętnych	140 godzin	1 900 zł
27	Spawanie elektryczne w osłonie gazów aktywnych	150 godzin	1 900 zł
28	Spawanie elektryczne elektrodą nietopliwą	130 godzin	1 800 zł
29	Spawanie acetylenowe	110 godzin	1 700 zł
30	Sprzedawca	100 godzin	1 200 zł

Dopuszczalne są odstępstwa zarówno w zakresie długości trwania szkolenia⁵ jak i kosztów jego realizacji pod warunkiem należytego uzasadnienia.

Powyższy katalog nie jest katalogiem zamkniętym i inne koszty związane z realizacją projektu w ramach PO WER, które nie zostały w nim ujęte powinny być zgodne z cenami rynkowymi oraz spełniać zasady kwalifikowalności wydatków określone w *Wytycznych w zakresie*

⁵ O ile program szkolenia nie wynika z obowiązujących przepisów.

kwalfikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

Powiatowe Urzędy Pracy są zobowiązane do stosowania kwot, stawek oraz form wsparcia (usług i instrumentów rynku pracy) zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r., poz.674, z późn. zm.).

Ceny ujęte w tabeli są cenami brutto.